

Seat No.	
---------------------	--

B.Com. (Part - II) (Semester - III) (NEP 2020)**Examination, December - 2024****MONEY AND FINANCIAL SYSTEM****(Paper - I)****Sub. Code : 91683****Day and Date : Tuesday, 10-12-2024****Total Marks : 40****Time : 10.30 a.m. to 12.00 p.m.****Instruction : 1) All questions are compulsory.****2) Figures to the right indicate full marks.****Q.1) Choose the correct alternative and rewrite the sentence. 8**

- i) ..... is the first payment bank established in India.
  - a) Paytm
  - b) Fino
  - c) Airtel
  - d) Jio

- ii) ..... is not an element of traditional money supply approach.
  - a) Currency coins
  - b) Demand deposit
  - c) Credit money
  - d) Currency notes

- iii) Discount and finance house of India is established in the year .....

  - a) 1992
  - b) 1982
  - c) 1988
  - d) 1972

- iv) Money market is a ..... term market.
  - a) long
  - b) very long
  - c) medium
  - d) short

- v) ..... is the financial instrument which is used for transactions in capital market.
  - a) Call money
  - b) Hundi
  - c) Promissory note
  - d) Shares

- vi) Loan transaction in ..... market are for very short duration.
- a) Certificate   b) Share
- c) Hundi   d) Call money
- vii) Digital rupee is regulated and controlled by .....
- a) Finance Ministry   b) Reserve Bank of India
- c) SEBI   d) State Government
- viii) ..... banks mainly functioning based on mobile app.
- a) Small finance   b) Payment
- c) Commercial   d) Foreign

Q.2) What is meant by financial system? Explain its importance.

8

OR

Explain the features of commercial banks.

Q.3) Explain the various functions of money.

8

OR

Explain the various bank deposit products.

Q.4) Write short answers : (Any two)

8

- i) Differentiate between money market and capital market.
- ii) Explain primary functions of commercial bank.
- iii) Explain concept of money supply.

Q.5) Write short notes on : (Any two)

8

- i) Financial services
- ii) Bank share capital
- iii) Traditional approach of money supply

मराठी रूपांतर

- सूचना :**
१. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
  २. उजवीकडील अंक प्रश्नाचे गुण दर्शवितात.

प्र.क्र.१. योग्य पर्याय निवडा आणि वाक्य पुन्हा लिहा.

8

- i) ..... ही भारतातील स्थापन झालेली पहिली भरणा बँक आहे.
  - अ) पेटीएम
  - ब) फिनो
  - क) एअरटेल
  - ड) जिओ

- ii) ..... हा परंपरागत पैशाच्या पुरवठ्याच्या दृष्टिकोनाचा घटक नाही.
  - अ) चलनी नाणी
  - ब) मागणी ठेवी
  - क) पतपैसा
  - ड) चलनी नोटा

- iii) भारतीय बटवणूक आणि वित्तगृहाची स्थापना ..... साली करण्यात आली.
  - अ) 1992
  - ब) 1982
  - क) 1988
  - ड) 1972

- iv) नाणेबाजार हा ..... कालीन बाजार आहे.
  - अ) दीर्घ
  - ब) अति दीर्घ
  - क) मध्यम
  - ड) अल्प

- v) भांडवली बाजारातील व्यवहारांसाठी ..... हे वित्तीय साधन वापरले जाते.
  - अ) मागणी पैसा
  - ब) हुंडी
  - क) वचनचिठ्ठी
  - ड) भाग

- vi) ..... या बाजारातील कर्जव्यवहार अत्यल्प मुदतीचे असतात.
  - अ) सर्टिफिकेट बाजार
  - ब) भागबाजार
  - क) हुंडी बाजार
  - ड) मागणी पैसा बाजार

- vii) डिजिटल रूपयाचे नियंत्रण आणि नियमन ..... द्वारे केले जाते.
  - अ) अर्थमंत्रालय
  - ब) रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया
  - क) सेबी
  - ड) राज्य सरकार

viii) ..... बँकांचे कार्य प्रामुख्याने Mobile App वर आधारित आहे.

अ) लघुवित्त	ब) भरणा
क) व्यापारी	ड) विदेशी

प्र.क्र.२.वित्तीय रचना म्हणजे काय? वित्तीय रचनेचे महत्त्व स्पष्ट करा.

8

किंवा

व्यापारी बँकांची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

प्र.क्र.३.पैशाची विविध कार्ये स्पष्ट करा.

8

किंवा

बँकांची विविध ठेव उत्पादने स्पष्ट करा.

प्र.क्र.४.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतीही दोन)

8

- अ) नाणेबाजार व भागबाजार यातील फरक स्पष्ट करा.
- ब) व्यापारी बँकांची प्राथमिक कार्ये स्पष्ट करा.
- क) पैशाचा पुरवठा ही संकल्पना स्पष्ट करा.

प्र.क्र.५.टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

8

- अ) वित्तीय सेवा
- ब) बँक भाग भांडवल
- क) पैशाच्या पुरवठ्याचा परंपरागत दृष्टिकोन